

DE LANDGENOTEN

COÖPERATIE EN STICHTING DE LANDGENOTEN BOEKJAAR 2022 JAARVERSLAG

In dit verslag wordt voor het eerst uitgebreid ingegaan op het werk van de stichting, zoals gevraagd op de AV van vorig jaar. Sinds 2021 draagt de stichting verantwoordelijkheid voor zowel het bewegingswerk als het communicatiewerk. **Waar nodig werd** dan ook **de opdeling tussen coöperatie en stichting gemaakt**. In 2022 heeft de coöperatie zijn werking afgeslankt, realiseerde het enkele grondaankopen en werkte het een Europees onderzoeksproject af (H2020 Ruralization).

1. FINANCIËLE CIJFERS, d.d. 31 dec 2022¹

1.1 COÖPERATIE

1606 aandeelhouders (groei: +228 ADH)

8123 aandelen (groei: +1158 aandelen)

2.030.750 euro kapitaal (groei: +289.500 euro)

36,04 ha landbouwgrond in eigendom (groei: +6,84 ha)

INKOMSTEN (euro)

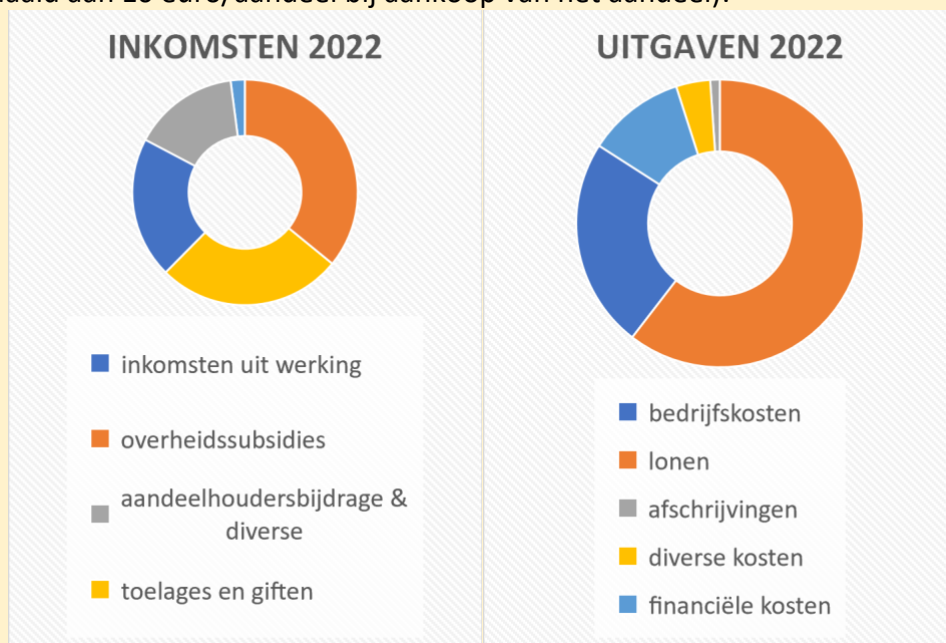
UITGAVEN (euro)

Overheidssubsidies	27.752,75	Lonen	46.676,50
Inkomsten uit werking	15.687,26	Bedrijfskosten	18.238,73
Bijdrage ADH ² & diverse	13.364,41	Afschrijvingen	845,97
Toelages en giften	20.510,00	Diverse kosten	11.452,79
TOTAAL	77.314,42	TOTAAL	77.213,99

Diverse kosten waarvan financiële kosten (lening): 8.489,36 euro

Te bestemmen winst, na aftrek financiële kosten: +100,43 euro.

De totale bijdrage van de aandeelhouders aan de werkingskosten, bedroeg 10.970 euro (opgehaald aan 10 euro/aandeel bij aankoop van het aandeel).

¹ Zie gedetailleerd financieel verslag van De Landgenoten cvso 2022. De Landgenoten maakt werk van een financieel gezonde bedrijfsvoering en zet het aandelenkapitaal volledig in om het sociaal oogmerk te verwezenlijken. Dit verslag over de realisaties i.k.v. van het sociaal oogmerk is conform de voorwaarden voor de NRC-erkenning van De Landgenoten.

² ADH = aandeelhouder(s)

We hebben geen nieuwe subsidieaanvragen ingediend.

Waarde van het scheidingsaandeel (WSA)

Berekening :

2.032.815,90 euro (eigen vermogen) / 8123 (aantal aandelen)

= 250,25 euro

Aangezien de WSA maximaal de nominale waarde kan zijn, bedraagt de WSA 250 euro.

1.2. STICHTING

INKOMSTEN (euro)

UITGAVEN (euro)

Overheidssubsidies	192.668,14	Lonen	132.059,24
Diverse inkomsten	3.700,15	Bedrijfskosten	69.486,50
Toelages en giften	75.124,73	Afschrijvingen	6.058,31
TOTAAL	271.493,02	TOTAAL	207.604,05

Giften verdeeld als volgt:

11.210,00 euro toegewezen giften voor aandelen

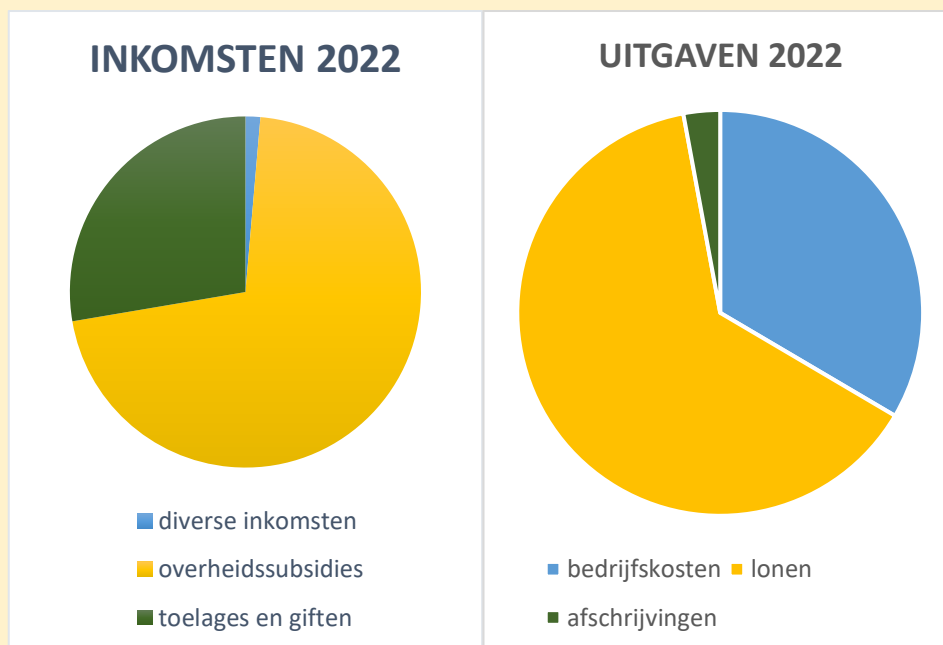
37.864,28 euro bestemd voor grond

25.600,45 euro bestemd voor werking

Te bestemmen winst: 96.509,70 euro, waarvan bestemd voor fondsen: 49.074,28 euro

Over te dragen naar volgend boekjaar: **47.435,42 euro.**

10,57 ha landbouwgrond in eigendom (groei: +2,49 ha)

2. ORGANISATIE

7 bestuurders, 1 kandidaat-bestuurder, 5 adviseurs voor projecten

2.1 COÖPERATIE

2 werknemers (1,13 VTE), waarvan 1 in moederschapsverlof tot juni en nadien ontslag. Eind 2022: 1 werknemer (0,33 VTE).

2.2 STICHTING

4 werknemers (2 VTE). Vertrek van 2 werknemers eind 2022. Aanwerving van 2 werknemers begin 2023.

3. BOEREN

3.1 COÖPERATIE

12 boerderijen (geheel of gedeeltelijk) op grond van cvso De Landgenoten

3.2 STICHTING

2 boerderijen (geheel of gedeeltelijk) op grond van stichting De Landgenoten

4. GRONDEN

4.1 COÖPERATIE

36,04 ha landbouwgrond in eigendom (groei: +6,84 ha)

Aankoop van 2,65 ha voor Vark (Nijlen), 2,9 ha voor Herdershof (Nijlen), 1,28 hectare voor 't Lekkerland (Puurs)

Akkoord bereikt voor aankoop van 0,3 ha grond voor Vlinderveld (Zemst)

4.2 STICHTING

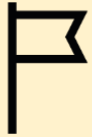
10,57 ha landbouwgrond in eigendom (groei: +2,49 ha)

Aankoop van 2,48 ha voor Jarno Claeys (Pittem)

Acht **crowdfundingscampagnes** voor:

Kruisbos, De Kleinaart, De Wassende Maan, Herderhof, Vark, Vlinderveld, 't Lekkerland, Jarno Claeys waarvan Kruisbos succesvol afgerond eind december 2022.

5. LOKALE BESTUREN

Medeorganisator studiedag voor lokale besturen, met Terre-en-Vue en Brussel
Aanwezigheid op relevante netwerkmomenten; sensibiliserend werk
Aanmaak webpagina met adviesnota voor beheer van publieke gronden (dankzij H2020)

6. BELEID

Voor de **vernieuwing van de pachtwet** gaf De Landgenoten advies aan Vooruit, Groen, N-VA en het kabinet van **minister Brouns**. Daarnaast gaf De Landgenoten ook input aan de Vlaamse Voedselstrategie via partnerorganisaties.

Ons in 2021 gepubliceerde rapport "**Knelpunten in beleid en wetgeving voor toegang tot grond voor agro-ecologische en jonge boeren in Vlaanderen**" won in maart 2022 de **Openruimtebeker** van de Vlaamse Vereniging voor Ruimte en Planning (VPR).

7. PRIVATE GRONDEIGENAREN

> 40 contacten met private eigenaren die De Landgenoten contacteren

8. COMMUNICATIE

De **onlinecommunicatie** richtte zich vooral op de maandelijkse nieuwsbrief (ca. 3000 abonnees), op de aanwezigheid op sociale media (Facebook, Instagram, LinkedIn) en het onderhouden van de website, www.delandgenoten.be, die in 2022 met 2.000 maandelijkse bezoekers zo'n 4% meer bezocht werd dan het jaar ervoor.

De **offlinecommunicatie** kreeg in 2022 een visuele update, met nieuwe roll-up banners en flyers. Zowel de flyer om vrijwilligers te werven als de flyer die onze werking uitlegt, kregen een update. Voor onze standjes op biomarkten maakten we een flyer gericht op de bio-consument. Ook werden er flyers en posters gemaakt voor de nieuwe crowdfundingacties.

Door Petra Tas' opiniestuk "Op landbouwgrond moet je telen, niet speculeren" dat in De Standaard gepubliceerd werd, genereerde De Landgenoten de nodige **media-aandacht** voor de grondproblematiek en zichzelf.

9. BEWEGING

Onze **vrijwilligers** hielpen ons bij het organiseren van activiteiten of met het aanwezig zijn op events van andere organisaties. In totaal bereikten we zo meer dan 2.300 mensen. In 2022 organiseerden we voor onze vrijwilligers een allereerste **trefdag** samen met andere organisaties van Voedsel Anders. Daarnaast organiseerden we **crowdfundingsacties**, **sensibiliserende evenementen**, **wervingsmomenten** en **inhoudelijke activiteiten** (lezingen over grondproblematiek en ecologische veehouderij), alleen of in samenwerking met andere organisaties.

Crowdfundingsactiviteiten voor...

- Jarno (10-tal vrijwilligers, 6 activiteiten, 250 mensen bereikt)
- De Wassende Maan (1 lezing, 3 standjes, 250 mensen bereikt)
- Herdershof/Vark (6-tal vrijwilligers, 12 activiteiten, 580 mensen bereikt)

Vrijwilligers- en ambassadeurswerving...

- Aanwezigheid op 3 markten met marktstandjes (speciale flyer gemaakt hiervoor)
- Ambassadeursopleidingen

Sensibiliserende evenementen...

- Acht activiteiten op onze boerderijen
- Infostandjes op activiteiten van bevriende organisaties
- Terugkerende webinar: wie zal er binnen 10 jaar voor ons eten zorgen?
- Organisatie van (of participatie bij) elf filmavonden

Inhoudelijke activiteiten...

- 'Klimaat en natuur in crisis'-debat in Gent
- Interview met Pablo Tittonell in de Gentse Vooruit

10. NETWERK

Samenwerking met & steun vanuit oprichters:

- BioForum Vlaanderen biedt kantoor en loonadministratie **sinds oprichting**: dank!

- Met **Terre-en-vue** stemmen we af over projecten in de rand van Brussel

Zowel op gebied van **bewegingswerk** als op **communicatief vlak** kan De Landgenoten beroep doen op een breed netwerk aan organisaties.

Samengewerkt met onder andere: Voedsel Anders, Rikolto, CSA-netwerk, Dierenartsen zonder Grenzen, Solidagro, Wervel, FIAN, Climaxi, lokale Oxfam-Wereldwinkels, lokale Natuurpunt- en Veltafdelingen.

11. OBSTAKELS

Project met huisvestingsmaatschappij is stopgezet vanwege diverse moeilijkheden. Zwangerschapsverlof Annelies tot juni 2022. Daarna ontslag vanwege beperkte middelen. Hoge werkdruk blijft.

12. KENNISDELING

Landwijzer: les over 'aandachtspunten bij het vinden van geschikte grond' voor 2dejaars
Studiedag lokale besturen over beheer van publieke gronden met Terre-en-Vue en Brussel

13. KENNISOPBOUW

Europees project – H2020 Ruralization: verderzetting onderzoeksproject – focus op publieke gronden en goede praktijken

14. REALISATIE SOCIAAL OOGMERK van de coöperatie

1. Continuïteit en ontwikkelingskansen geven aan bestaande bioboerderijen en de opstart van bedrijven vergemakkelijken voor nieuwe bioboeren door gebruiksrecht op gronden te verlenen aan bioboeren (in spe).

We kochten in 2022 verschillende nieuwe gronden aan. Net als de gronden die reeds in ons bezit zijn, zijn deze nieuwe gronden integraal in gebruik door nieuwe en bestaande bioboeren.

2. Lokale landbouweconomie bevorderen, grond ter beschikking stellen aan biologische landbouwbedrijven die zijn ingebed in de lokale gemeenschap.

Al onze bedrijven zetten in op de lokale afzet van hun producten. Bij verschillende bedrijven op onze gronden is de afzet zeer lokaal en 100% rechtstreeks aan de consument. Daarmee dragen ze tevens bij aan een levendig sociaal netwerk.

3. Door de toegang tot grond voor biobedrijven te verbeteren, wil De Landgenoten cvso als een hefboom werken voor duurzame landbouw.

De grond die De Landgenoten ter beschikking stelt, geeft de bedrijven die erop werken meer ademruimte om ook te investeren in duurzame landbouw. Ze krijgen van De Landgenoten immers carrièrelange zekerheid; van elke investering kunnen ze tijdens hun loopbaan de vruchten plukken.